

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ВОДНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Маломуж П. Ю., курсант другого курсу
факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Національної поліції України
Дніпровського державного
Університету внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна*
*Логінова М. В., викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна*

Війна проти України – це не лише військовий конфлікт, а й екологічна катастрофа. Вона має руйнівний вплив на навколишнє середовище. Забруднення повітря, води та ґрунтів внаслідок обстрілів, пожеж та витоків шкідливих речовин, знищення лісів та інших природних екосистем, руйнування інфраструктури – це лише частина екологічних проблем, спричинених російською агресією.

Війна вплинула кожний компонент довкілля – тваринний і рослинний світ, воду, повітря, ґрунт. Наслідки цього негативного впливу будуть довгостроковими та матимуть не лише локальний, а й глобальний характер. Екологи наголошують, що наслідки екологічної ситуації зачеплять не лише територію всієї України, але й багатьох сусідніх країн [1, с. 63-64].

Охорона водного середовища є інтегральною складовою правового забезпечення сталого використання водних ресурсів. Нормативно-правова база, зокрема Водний кодекс України, створює фундамент для раціонального господарювання у водній сфері, забезпечення продовольчої безпеки та збереження екологічної рівноваги. Державний контроль, здійснюваний Кабінетом Міністрів України та Державною екологічною інспекцією, гарантує ефективне виконання природоохоронного законодавства.

У статті 2 Водного Кодексу України регламентується: «завданнями водного законодавства є регулювання правових відносин для збереження, а також науково обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення і галузей економіки, відтворення водних ресурсів, охорони вод від забруднення, засмічення та вичерпання запобігання шкідливим діям вод та ліквідації їх наслідків, поліпшення стану водних об'єктів, а також охорони прав підприємств, установ, організацій і громадян на водокористування» [2].

З початку війни російські війська обстрілюють нафтобази та великі промислові об'єкти по всій Україні. У ґрунт і підземні води потрапляють важкі метали від снарядів та військової техніки [3].

Нещодавно наша країна постраждала від знищення Каховської ГЕС на Херсонщині. В результаті вказаних дій відбулося підняття рівня води та затоплення населених пунктів на Півдні поблизу річки Дніпро. Багатьом людям вдалось вчасно евакуюватись, однак в райони, які зараз знаходяться під окупацією країна-агресор не направила рятувальні служби, а при спробі наших українців допомогти, вони зазнавали постійних обстрілів збоку російських військовослужбовців [4]. Швидке обміління водосховища, що охоплює понад 2 тисячі квадратних кілометрів, призвело до масової загибелі водних організмів, таких як риба, молоски та ракоподібні. Це масштабне екологічне лихо загрожує кардинально змінити клімат регіону, перетворивши його на пустелю з усіма витікаючими звідси наслідками: зменшенням опадів, посиленням пилових бур та підвищенням температури.

Руйнування гідроелектростанції створило критичну загрозу для безпеки Запорізької АЕС, позбавивши її основного джерела води для охолодження реакторів. Незважаючи на наявність альтернативних джерел, відсутність контролю з боку України над станом станції, яка перебуває під окупацією, значно підвищує ризик ядерної аварії.

Отже, російська агресія завдала непоправної шкоди водним ресурсам України. Для подолання наслідків цієї катастрофи необхідна не лише мобілізація внутрішніх ресурсів, а й значна міжнародна допомога. Відсутність належного фінансування та руйнування інфраструктури вимагають спільних зусиль міжнародного співтовариства.

Перелік посилань:

1. Війна на Донбасі: реалії і перспективи врегулювання. Національна безпека і оборона. 2019. № 1-2. 172 с.
2. Водний кодекс України: Закон України від 6 черв. 1995 р. № 213/95- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 21.06.2023) 1. Водний кодекс України: Закон України від 6 черв. 1995 р. № 213/95- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
3. ЛАХНО, Світлана Василівна; ЛАХНО, Сергій Григорович. ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ. СЕКЦІЯ І ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА, 2023, 252.
4. ЕСАУЛОВ, Дмитро Андрійович; РЕЗВОРОВИЧ, Кристина Русланівна. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ВОДНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ. In: The 10 th International scientific and practical conference “Scientific progress: innovations, achievements and

prospects”(June 25-27, 2023) MDPC Publishing, Munich, Germany. 2023. 483 p. 2023. p. 431.

ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЕТАПІВ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

*Маляр Ю.В., здобувач другого рівня вищої освіти,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна*

Аналіз впливів на довкілля за життєвим циклом продукції є одним із важливих процесів із забезпечення циклу продукції є одним із найважливіших процесів із забезпечення якості будівельних матеріалів і будівництва загалом.

Відповідно до методології міжнародних стандартів ISO 14000 він здійснюється в тому числі в рамках розроблення екологічних декларацій, які набувають дедалі більшої значущості на ринку. Наприклад, чинний у Євросоюзі Регламент (ЄС) № 305/2011 Європейського парламенту і Ради від 09.03.03. яким встановлено гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів, передбачає розкриття інформації про ефективність матеріалу. Вимоги щодо механічних властивостей, пожежної безпеки, гігієнічних показників тощо доповнено положенням про стале використання природних ресурсів. Це покликане забезпечити довговічність споруди, рециклінг матеріалів після знесення або демонтажу. Фактично будівельні матеріали, представлені на європейському ринку, повинні мати екологічну декларацію, оскільки в ній розкриваються вимоги Регламенту № 305/2011 Європейського парламенту і Ради від 09.03.2011.

У міжнародній науковій практиці врахування геоecологічних аспектів під час оцінювання будівельних матеріалів варто відзначити дві дуже важливі тенденції, які поки що не знайшли свого повного вираження в процесі стандартизації, але відіграють надважливу роль для підвищення об'єктивності оцінювання та адекватності результатів.

Перша пов'язана зі збереженням біорізноманіття та ефективністю використання площі за життєвим циклом, що вже існує в деяких директивах з оцінки будівельної продукції та пропонується згодом запроваджувати в екологічні декларації. Друга тенденція вдосконалення систем оцінки пов'язується з дисконтуванням показників аналізу життєвого циклу. Річ у тім, що навіть у процесі самого життєвого циклу будівельної продукції відбуваються зміни впливів на довкілля від конкретного будівельного матеріалу, виробленого за певною технологією. Водночас у декларації